

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 17 juni 2010

MEDITATIE

Aanhoudend bidden

In Caesarea, de stad met het grootste Romeinse garnizoen van geheel Palestina, leeft de hoofdmans Cornelius.

Van geboorte is hij een Italiaan en een afgodendienaar. In Caesarea komt hij met de Joodse minderheid van de bevolking in aanraking. Hij bezoekt de synagoge. Hij hoort het Woord. Er ontwaakt in zijn hart een onverklaarbare belangstelling voor alles wat met de God van Israël en het Joodse volk te maken heeft. Hij leeft zo veel mogelijk met de Joodse gemeente in Caesarea mee. Het wonder van de levensvernieuwing door Woord en Geest voltrekt zich in zijn hart. De vrucht daarvan is altijd een verborgen gebedsleven.

Als deze kapitein zijn militaire taak heeft vervuld, zondert hij zich vaak af in de binnenkamer. Het oprechte gebed wordt altijd geboren door de werking van de Geest der gebeden. Het komt op uit een levend gemis. De geschiedenis van Cornelius laat ons heel duidelijk de liefde van deze hoofdmans zien tot de Heere en Zijn volk. Hoeveel barmhartigheid bewijst hij niet aan

En God geduriglijk biddende.

Handelingen 10: 2b

de Joden in zijn woonplaats. Maar dat optreden heeft met de werkelijkheid van de Farizeeën niets te maken. Cornelius maakt van zijn goede werken geen moment een grond voor de eeuwigheid. Hij kan er geen rust in vinden. Daarom zegt Lukas van hem: *En God geduriglijk biddende*. Het zegt ons, dat hij met een groot gemis door Caesarea gaat. Zondaren die tot God worden bekeerd, worden geen bezittende, maar missende mensen. Ze worden onbekeerd en ongelukkig voor de waarneming van hun hart. Ze kunnen niet bidden en toch houden ze niet op om de Heere aan te roepen. Ze missen met Cornelius de volle vrede met God.

Die vrede missen is wat anders dan een algemeen religieus gevoel. Er zijn veel godsdienstige mensen, die zich heel vrijmoedig een kind van God noemen. Ze zingen misschien met

veel ontroering gospelsongs. Hun gevoelsleven wordt geraakt onder de preek. Maar ze weten niets af van een gemis. Ze gingen nooit als een ongelukkige zondaar over de wereld. Ze kunnen heel goed geloven, maar de tollenaar uit de gelijkenis verstaan ze niet. Ze stemmen niet in met zijn korte, gebed: "O God! Wees mij de zondaar genadig!" (Luk. 18:13). Beschouwt u zich als een ware gelovige? En werd u nooit zondaar of zondares voor God in uw binnenkamer? Dan is het te vrezen, dat uw begin niet uit God is. Onderzoek uzelf of gij in het geloof zijt, beproef uzelf (2 Kor. 13:5)

En God geduriglijk biddende... Cornelius heeft een nieuw hart. Zijn hele leven weerspiegelt de tere vreze des Heeren. Toch brengt een sterk gemis hem tot een aanhoudend gebed. Hij mist de volle vrede met God. Er zijn momenten, dat Hij zich aan de Heere overgeeft en op Hem alleen vertrouwt. Zeker, hij heeft wel enige kennis van de Heere Jezus als Profeet. Hij kent de heerlijke beloften uit het Oude Testament, die over de komst van de Messias spreken. Er is een levende verwachting in zijn hart. Maar hij heeft nog geen kennis aan de Heere Jezus in Zijn priesterlijke bediening. Daarbij komt, dat hij onbesneden is. Hij mist het teken van het verbond der genade. De diensten in de synagoge en zijn Joodse manier van leven als zodanig brengen hem geen vrede. Alles roept hem toe: Tekort, tekort, voor een eeuwigheid tekort. Hij ziet aan zijn beste werken nog het zondevuil kleven. Hij doorleeft innerlijk, dat hij verlost moet worden.

Zijn hart hunkert naar de *woorden van de zaligheid*, zoals blijkt uit de verzen 6 en 22. De schuld van zijn leven staat nog open bij God. Die schuld moet worden betaald. Dat geeft een voortdurend gebed: "Heere, wil mijn gebed toch uit genade horen, want ik mis de volle vrede. U belooft in de profeten de Messias. Hij zal de vrede aanbrenge. Zijn naam is Vredevorst. Maar wáár is Hij? Wie is Hij? Hoe vind ik Hem? Ik ben het niet waard, maar ontferm u toch over mij. Verhoor mij

Inhoud

88e jaargang

Nr. 38

- 1 Aanhoudend bidden
- 2 Heden zonder verleden?
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (24)
- 4 Schuld
- 5 Wat ik las (7)
- 6 Joodse symboliek (1)
- 7 Boeknieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

toch, opdat ik moge wete hoe het mij staat”.

Mag u uzelf in deze bidder herkennen? Komt de schuld van uw leven op u aan? Hongert en dorst u met uw hele hart naar de komst van Christus tot uw ziel? Dan kan het niet anders of de Heere weet van u af. De geestelijk doden bidden niet aanhoudend. Er is even weinig geestelijke leven in hun hart als in een straattegel. Ze bidden helemaal niet of zuiver plichtmatig, af en toe, uit kracht van opvoeding. Maar die door de Geest van Pinksteren zaligmakend zijn aangeraakt,

kunnen niet nalaten om hart en oog op te heffen naar omhoog. Er is enig aanvankelijk geloof in hun harten, maar zij missen nog de toepassing van de verzoening door het bloed van Christus voor eigen hart en leven. Is dat bij u zo? Zulke bidders ontvangen antwoord. Zie het maar bij Cornelius. Straks betreedt Petrus zijn woning om hem de vrede door Christus te verkondigen. Houd aan. Schep moed. Hij spreekt gewis tot elk die voor Hem leeft.

Waarde, ds. M. Golverdingen

kinderen zo maar een naam te geven omdat de naam modern en modieus gevonden wordt. Ieder kind dat geboren wordt, heeft al een familiegeschiedenis. Het is een mooie en goede gewoonte om kinderen te vernoemen naar familieleden of reeds lang gestorven voorouders. Zo kan ook blijken dat God in de lijn van de geslachten wil werken aan Zijn Koninkrijk. Het is goed om de gedachtenis aan godzalige voorouders levend te houden ook in de naamgeving van kinderen. Jongeren zien dat vaak ook wel in als het hen wordt uitgelegd. Sommigen komen met een tussenoplossing: klassieke doopnamen en een modieuze roepnaam. Op zich te begrijpen, maar wel merkwaardig als men zich realiseert dat de namen die bij de doop klinken door vader en moeder nooit gebruikt zullen worden.

Heden zonder verleden?

‘Het moet wel vernoemd zijn’. Zo is de reactie van nogal wat jongeren als je als trotse vader vertelt hoe je nieuwe zoon of dochter heet. Zeker als de naam klassiek of voor hun gevoel wat vreemdsoortig aandoet reageren jongeren zo.

Naamgeving

Jongeren hebben vaak het gevoel te leven in een eindeloos heden zonder verleden. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het fenomeen van het vernoemen

van kinderen. Zelf zien ze vaak de noodzaak van vernoemen niet. Zij zouden een kind een naam geven die ze mooi vinden. Meestal zijn dat dan modenamen. Je vraagt je bij nogal wat modenamen af of het prettig is om zo te heten als je hoogbejaard bent. De modegevoeligheid van zulke namen is duidelijk. Namen die 10 jaar geleden in de mode waren, kom je tegenwoordig op geboortekaartjes nauwelijks meer tegen.

Wat een merkwaardig gewoonte om

Moderne ondeugd

Het centraal stellen van het hier en nu in het denken is een typische moderne ondeugd. Een ondeugd waar jongeren erg vatbaar voor zijn. Wie wil er immers voor ouderwets versleten worden? Onder jongeren is het belangrijk om bij de tijd en hip te zijn. Toch komt deze moderne ondeugd ook voor onder ouderen. Velen wanen zich te leven in een tijd die wat betreft kennis en kunde mijlenver uitsteekt boven vroeger tijden. Het ware inzicht en het juiste verstaan van het wezen der dingen is in deze visie voorbehouden aan eenentwintigste-eeuwers. De

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop, postbus 33, 2950 AA Alblisserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de drukker te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur.**

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av, N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

IMMANUEL
JEZUS
KIND
KRACHT
LAM

arrogantie van de moderne mens, vooral van de wetenschappers, kent in dit opzicht dan ook geen grenzen meer. Meewarig wordt er gesproken over achterhaalde theorieën en opvattingen. Bijvoeglijke naamwoorden als 'middeleeuws' en 'achterlijk' zijn niet van de lucht. Het valt echter te vrezen dat onze voorouders een dieper inzicht hadden in zaken die het hier en nu overstijgen dan wij. Dat niet zij, maar wij het leven niet begrijpen.

Scheve vergelijking

De focus op het hier en nu resulteert nogal eens in boude stellingnames. Niet gehinderd door enige vorm van kennis worden parallellen getrokken tussen heden en verleden. Dat daarbij de werkelijkheid geregeld geweld aangedaan wordt, is klaarblijkelijk geen probleem. Zo wisten leerlingen mij te vertellen dat de huidige economische crisis even erg is als die van de jaren dertig. Ze hadden dit via de media opgepikt. De alleroudsten onder onze lezers weten wel beter. De crisis van de jaren dertig was veel ernstiger. Wellicht is de procentuele krimp van de economie even groot, maar de levensstandaard was voor de Tweede Wereldoorlog veel lager dan nu het geval is. De crisis van de jaren dertig was daarom voor het huishoudboekje veel funester dan de crisis die we op dit moment doormaken. Laten we hopen dat dit zo blijft.

Een veel opmerkelijker parallel tussen beide crises ben ik in de media niet tegengekomen, namelijk hoe beide crises zijn ontstaan. Helaas zijn bankiers meer geïnteresseerd in marktanalyses dan in historisch onderzoek. Uit dit voorval blijkt dat jongeren (en ouderen) goed historisch onderwijs nodig hebben om het heden te kunnen begrijpen. Om de krant kritisch te kunnen lezen en het nieuws te kunnen duiden is enige geschiedkundige kennis van groot belang.

Kerkgeschiedenis

Niet alleen in het onderwijs is historische kennis van belang, ook in de kerk is zij noodzakelijk. Wie de kerkgeschiedenis van de oude kerk kent, is nauwelijks verrast door de moderne dwalingen. Oude ketterijen dienen zich steeds opnieuw aan in een eigentijds jasje. Kennis van de kerkgeschiedenis kan ons dus behoeden voor veel leerstellige narigheid.

Het verdient aanbeveling om ook thuis Gods leiding in de kerkgeschiedenis een plaats te geven in de huisgodsdienst. Veel ouders van jongere

Want een Kind is ons geboren...

Jesaja 9:5a

Het begin van het negende hoofdstuk van de profetie van Jesaja schrijft over een volk dat in duisternis wandelt, over mensen die wonen in het land van de schaduwen des doods. We begrijpen uit Mattheüs 4 dat hier het half-heidense Galilea mee wordt bedoeld. Daar woont een volk in grote onwetendheid en ellende. Wie kan helpen en redden? Daar moeten wel groten en machtigen aan te pas komen. Hoe zou het anders in deze ellendige donkere omstandigheden licht kunnen worden?

Jesaja mag de Redder aanwijzen, het is een...*Kind*. Een kind moet toch zelf geholpen worden? Ja, maar met dit Kind is het anders. Zijn geboorte geeft licht en een onuitsprekelijke vreugde. Het is ook niet zomaar een Kind, het *Uw heilig Kind Jezus* (Hand. 4:27). Een rein, smetteloos Kind, zonder zonde. Hij zal onwetenden alle dingen leren en in het land van de schaduwen des doods het licht van Zijn leven laten schijnen.

De geboorte van een kind geeft vreugde. Dit heilig Kind wordt *geopenbaard*. In dit laatste woord liggen twee zaken: openen en baren. Dit heeft een geestelijk ellendige zo nodig. Het Woord moet geopend worden voor het hart. De naam Jezus wordt dierbaar. Maar de nood gaat dringen. Hij moet persoonlijk gekend worden.

Als door het geloof mag worden gezien op dit gebaarde Kind is er een onuitsprekelijke vreugde. Een diepe verwondering vervult het hart. Wilde dit heilig Kind zo diep buigen voor zo'n onheilige schuldige zondaar? Bij de geboorte van Johannes de Doper werd gezongen: 'o, dierbaar kind, o, stof van vreugd', geschenk van 't Alvermogen'. Maar hoeveel rijker mag worden gezongen bij de openbaring van het Kind Jezus aan de ziel! Dierbaar, liefelijk, vol van genade, troost, een Fontein, geopend tegen de zonde en de onreinheid.

Vanuit deze Zaligmaker komen vele zegeningen. De kleinen in de genade worden door Hem kinderlijk geholpen. Uit Hem vloeien ook de schatten van het genadeverbond. 'Het zaad zal Hem dienen' (Ps. 22:31). Het zal naar Hem vragen (Ps. 24:6). Het is het godgeheiligd zaad, dat de aarde beërven zal (Ps. 25:13). Zijn heerlijkheid en gerechtigheid zal over hen gezien worden (Ps. 90 en 103). Dan wordt het uit genade toch waar: van kind tot kind Voor mensen die in zonden ontvangen zijn en in ongerechtigheid geboren. Er is zaligheid in het Kind van Bethlehem.

Lisse, ds. C. Neele

en oudere kinderen kennen de worsteling om de zondag verantwoord in te vullen. Het voorlezen van verhalen uit de kerkgeschiedenis kan onze kinderen wapenen tegen allerhande dwalingen en is tevens een goede zondagsbesteding. Vooral de jongere kinderen vinden het ook erg fijn als er voorgelezen wordt. Voor hen zijn de kerkgeschiedenisboekjes van de heer Van Rijswijk zeer geschikt. De oudere jeugd kan beter de kerkgeschiedenis in 2 delen van Joh. Vreugdenhil ter hand nemen.

Gemeenschap der heiligen

Het is nodig dat jongeren (en ouderen) loskomen van het idee te leven

in een eindeloos heden zonder verleden. Om het heden te begrijpen is kennis van het verleden onmisbaar. Het getuigt van grote ondankbaarheid als wij Gods grote daden uit de geschiedenis van land en kerk niet gedenken. Gods Woord roept ons op om die *Magnalia Dei* (grote daden Gods) onze kinderen te vertellen, zodat ook zij die hun kinderen zouden doorgeven. Het herdenken, bestuderen en kennen van vroeger tijden en van de levens van mensen die in vroeger eeuwen leefden is óók een oefening van de gemeenschap der heiligen.

Rijssen,

E.G. Bosma

door middel van geweld is verbreid. Het zijn vooral de soefi's geweest die de islam in dit gebied hebben verbreid. Binnen de wereld van de islam zijn de soefi's vooral gericht op het innerlijke en moeten ze van geweld niet veel hebben.

Het zijn deze soefi-predikers die - althans zo lees ik in een bekend handboek - de islam in dit deel van de wereld handen en voeten hebben gegeven. De oude godsdienst werd vanaf zeg maar 1600 vervangen door de islam. Het valt op dat juist in de tijd van de VOC het moslimgeloof op niet gewelddadige wijze in Indië werd verbreid. Deze signalering heeft nog een extra accent aan wat ik ergens in een historisch handboek las: 'De Oostindische Compagnie heeft weinig aandacht gehad voor de verkondiging van het christendom in de koloniën. Wel werden predikanten uit de patria gestuurd, maar die dienden hoofdzakelijk voor de blanke bevolking'.

Ik kan de juistheid van deze signalering niet helemaal beoordelen, maar het blijft toch op zijn minst opmerkelijk dat terwijl Nederlanders vooral geld verdienden en voor eigen mensen predikanten naar Indië stuurden, de soefi's bezig waren met het verbreiden van het islamitische geloof in de Indische archipel. Eigenlijk is dat erg. Zou dat niet een echte zwarte bladzijde in de geschiedenis van ons land kunnen zijn?

De Heere Jezus heeft aan de discipelen de opdracht gegeven om het Evangelie te preken aan alle creaturen.

Zending

Aan bovenstaande zaken moest ik onlangs denken toen we in de classis Utrecht het classicaal examen hadden van kandidaat J. IJsselstein. Het examen en de klassikale preek mocht goed verlopen zodat de classis met alle vrijmoedigheid broeder IJsselstein mocht toelaten tot de volle bediening van Woord en Sacrament. Het is altijd weer een hele belangrijke zaak als een classis, die daarvoor kerkrechtelijk verantwoordelijk is, de vrijmoedigheid mag ontvangen om iemand toe te laten tot de heilige dienst in het koninkrijk Gods. Voor broeder IJsselstein kwam er nog een extra element bij. Zoals ieder weet heeft hij

Schuld

Wat heeft een classicaal examen met de zending in Indonesië te maken? Ik hoop dat in dit stukje uit te leggen. Mogelijk is het een aanleiding om voor dit land te bidden.

Het huidige Indonesië is in allerlei opzichten een belangrijk land. Vele eeuwen hebben Nederlanders daar invloed en macht kunnen uitoefenen. Vandaag de dag is het land onafhankelijk, groot, betekenisvol en rijk. Het is ook het land met de grootste moslimbevolking in de wereld. Dat heeft, denk ik, vooral Nederlanders iets te zeggen.

Geschiedenis

Eén van mijn kinderen moest enige tijd geleden voor school een werkstuk maken over Nederlands-Indië. Het is leuk om je kinderen daarbij te helpen. Met behulp van de boeken van onder meer H. en A. Algra, "Dispereert niet", kom je heel wat dingen aan de weet. De VOC, het cultuurstelsel, de ethische politiek en de onafhankelijkheid zijn enkele dingen die voor de geschiedenis van dat land van groot belang zijn.

Vanaf 1600 tot 1950 zijn de Nederlanders in Indië actief geweest. Nederlanders hebben in de 17^e tot 19^e eeuw vooral veel geld verdiend met de handel op Nederlands-Indië. Het hele cultuurstelsel was goeddeels gericht op het verwerven van inkom-

sten uit de overzeese rijkdelen. Ook het pacificeren van een gebied als Atjeh ging met heel wat gruwelijkheden gepaard. Weliswaar is een en ander vanuit de toen geldende visie op landen en volken verklaarbaar, maar in het licht van de Bijbel is het wel een hoogst bedenkelijke zaak. Europeanen zijn niet beter en meer dan Aziaten, hoewel dat in die tijd wel de gangbare mening was.

Rond 1900 is de ethische politiek ingezet. Die politiek was gericht op geleidelijke onafhankelijkheid van de volken in Azië. Na de Tweede Wereldoorlog is Indië onafhankelijk geworden. De ouderen weten dat wellicht nog. Dat proces heeft zich niet zonder bloedvergieten en politionele acties voltrokken. Inmiddels is Indonesië een groot land met veel betekenis is Zuid Oost Azië.

Islamitisch

In onze tijd is Indonesië het grootste islamitische land in de wereld. Er is nog veel onduidelijkheid over de vraag hoe de islam zich in dit gebied heeft verspreid. Van oorsprong is dit gebied hindoeïstisch en boeddhistisch. De eerste sporen van de islam op Java gaan terug op de 15^e eeuw. Vooral in de 17^e en 18^e eeuw heeft de islam zijn opgang in dit gebied gemaakt. Opmerkelijk, voor de islam tenminste, is wel dat deze religie in het eilandenrijk, naar alle waarschijnlijkheid niet

een beroep voor het zendingswerk in Papua mogen aannemen. Onze zending is al jaren werkzaam in dit gebied. En het is goed en belangrijk dat er steeds zendingswerkers worden uitgezonden. Ds. G. Kuijt, ds. C. Vreugdenhil en ds. G. J. Baan hebben inmiddels ook reeds in dit gebied hun krachten mogen geven.

De zending is een opdracht van de kerk. De Heere Jezus heeft aan de discipelen de opdracht gegeven om het Evangelie te preken aan alle creaturen. Over de noodzaak van zending behoeven we niet lang te praten. Het is een Bijbelse opdracht die de kerk maar gehoorzaam aan het bevel van Christus heeft uit te voeren. Toch heeft het werk in Papua, een onderdeel van Indonesië, een extra accent. Eeuwen lang hebben Nederlanders aldaar

veel geld verdiend, cultuur gebracht, gebieden veroverd en gecultiveerd. Maar ondertussen kreeg ook de islam vaste voet aan de grond in dat land.

Weliswaar zijn er natuurlijk zendingsactiviteiten geweest. Vanuit allerlei kerken is in de twintigste eeuw gewerkt in dit land. En toch ligt er denk ik schuld. Want eeuwen lang ging de handel vóór de Bijbel. En dat werkt nog door tot op de dag van vandaag. Het grootste islamitische land was eertijds een Nederlands wingewest. Het belangrijkste echter hebben we daar verzuimd.

Schuld

Er wordt in onze dagen vrij gemakkelijk gesproken over historische schuld. Ik weet niet of dat altijd terecht is. Of wij nu anno 2010 schuld hebben aan

de eeuwenlange geschiedenis van de slavernij, waag ik te betwijfelen. Wat echter wel waar is, is dat de prediking van het Evangelie niet altijd het voorname is geweest in onze overzeese rijkdelen. En dan heeft de uitzending van een zendingspredikant toch ook een extra accent. Het kan iets goed maken van de enorme schuld die we hebben jegens de volkeren van het voormalig Nederlands-Indië.

Wat krijgt zo een uitzending toch een diep accent. Geldt dat trouwens niet voor ons allen? Wat weet mijn onkerkelijke collega of buurman van het Evangelie? Paulus wist zich schuldig om anderen het Evangelie te brengen (Rom. 1:14).

Amersfoort,

ds. W. Visscher

WAT IK LAS

7

Boektitel: "De Godvreezende zeeman"

Auteur: Nicolaas Simons van Leeuwaarden

(In deze serie beschrijven tien auteurs één van hun meest geliefde boeken)

Nicolaas Simons van Leeuwaarden heeft nooit een theologische opleiding gevolgd, hij was ambachtsman. Toch neemt hij in de rij van oude schrijvers een gewaardeerde plaats in. Van Leeuwaarden is vooral bekend geworden door zijn boek "De Godvreezende zeeman". In 1821 verordonneerde Koning Willem I dat het boek op alle oorlogsschepen aanwezig moest zijn, één exemplaar voor elke honderd bemanningsleden. Dat is mooi, een koning die ervoor zorgt dat er een degelijke oude schrijver aan boord van de marineschepen is. Dat zouden we toch eigenlijk niet van deze koning verwacht hebben, want hij stond toch niet zozeer bekend als een liefhebber van de oude waarheid. Maar er schuilt een adder onder het gras.

Nicolaas Simons van Leeuwaarden werd in 1648 in Amsterdam geboren, daar heeft hij tot zijn overlijden in 1730 gewoond. Een kerkelijk ambt heeft hij nooit bekleed en ook in de stedelijke regering vervulde hij geen functie. Hij leefde van handenarbeid,

en als zodanig kwam hij veel in aanraking met de zeevaart. Mogelijk vond hij zijn werk in de scheepsbouw.

Daarnaast heeft hij de tijd gevonden om talloze boeken van bekende en minder bekende schrijvers te lezen of te raadplegen. Niet alleen bijbelcommentaren en andere theologische geschriften hadden zijn belangstelling - die las hij zowel in het Nederlands als in het Engels - maar ook nam hij historische boeken ter hand. En ook Flavius Josephus stond in zijn boekenkast.

Wie zó veel leest, komt meestal niet toe aan schrijven. Dat zal met Van Leeuwaarden ook wel het geval geweest zijn. Althans, hij begon pas te schrijven toen hij ongeveer zestig jaar oud was. Daarmee is hij tot op hoge leeftijd doorgestaan. Hij schreef zo'n tien boeken, totaal ongeveer zeven-duizend bladzijden.

Lange tijd volstond hij met alleen zijn initialen te vermelden op de titelpagina: N.S.V.L. Dat kwam in die tijd meer voor, maar dan had men vaak iets te verbergen, bijvoorbeeld onrechtzinnigheid of een verkeerde levenswan-

del. Dat was met Van Leeuwaarden niet het geval. Hieronymus Simons van Alphen, predikant te Amsterdam en later professor in Utrecht, kende hem als een bescheiden man. 'Ik heb gepoogd hem te overreeden, om zijnen naam rondelyk openbaar te maaken, maar te vergeefs: Waar van ik geene andere oorsake hebbe konnen ontdekken, als de nedrigheid en geringheid des schryvers in sijne eygene oogen'.

Het heeft wel lang geduurd, maar uiteindelijk nam Van Leeuwaarden het besluit om uit de anonimiteit te treden en sindsdien prijkte zijn naam voluit op de titelpagina's. Hoewel... anonimiteit... in Amsterdam was hij een zeer bekend persoon en velen zullen best wel geweten hebben wie N.S.V.L. was, daarvoor zijn de initialen té opvallend.

"De Godvreezende zeeman" is wel het bekendste boek van Van Leeuwaarden. De eerste druk verscheen in 1709. Op de titelplaat heeft hij zijn boek drie bijbelteksten meegegeven: Openbaring 14:7: 'Vreest God en geeft Hem heerlijkheid', Psalm 95:5: 'Wiens

ook de zee is, want Hij heeft ze gemaakt', en 1 Samuël 7:12: 'Tot hiertoe heeft de HEERE ons geholpen'.

De titelplaat laat drie taferelen zien: de middelste plaat vertoont een aantal zeelieden die zich laten onderwijzen door een oudere man met een eerbiedwaardig voorkomen. Voor hem ligt de Bijbel. Met zijn ene hand wijst hij een tekst aan, met de andere hand wijst hij naar een paar schepen in de verte. Op de bovenste afbeelding is het vertrek van een paar zeelieden te zien. Het derde plaatje laat zien hoe zeelieden na hun behouden thuisvaart blij verwelkomd worden door hun familieleden.

Met de teksten en de plaatjes is de inhoud van het boek treffend weergege-

En als ze behouden thuisgekomen zijn, dat ze dan met Samuël ootmoedig zouden belijden dat het de Heere is Die ze tot hiertoe geholpen heeft.

ven. Ook de Bijbel, zo wil de titelplaat zeggen, spreekt over de zee, over de scheepvaart en het leven op zee. En het zijn vooral zeelieden die op de grote wateren dagelijks Gods macht en heerlijkheid zien. Laten ze denken aan het woord van de psalmist dat het de Heere is Die de zee gemaakt heeft. Laten ze daar vooral aan denken als het zwaar weer is en als er rampen en onheilen dreigen. En als ze behouden thuisgekomen zijn, dat ze dan met Samuël ootmoedig zouden belijden dat het de Heere is Die ze tot hiertoe geholpen heeft.

In de andere boeken van Van Leeuwaarden komen veelal lange verhandelingen voor, maar in "De Godvreezende zeeman" heeft hij het kort gehouden. De 26 verhandelingen zijn zo geschikt om gebruikt te worden bij godsdienst oefeningen aan boord. En ze *zijn* gebruikt, vele jaren lang. Aan het eind van de negentiende eeuw waren het vooral de haringvisserij die het boek lazen. In plaatsen als Scheveningen, Katwijk, Maassluis en Vlaardingen was "De Godvreezende zeeman" een begrip. Er bleef vooral in deze plaatsen vraag naar, en dat verklaart dat in 1882 de uitgever J. van der Endt en Zoon (Maassluis) en Dorsman & Odé (Vlaardingen) gezamenlijk een herdruk op de markt brachten. Beide uitgeverij hadden werkelijk niets met de inhoud van het boek, men zag er alleen maar brood

in. In 1902 nam Dorsman & Odé alleen een herdruk ter hand.

Een belangrijk onderdeel van het boek wordt gevormd door de gebeden en dankzeggingen, te gebruiken in allerlei situaties, zoals: Gebed wanneer men door stilte of tegenwind in zee wordt opgehouden, Gebed voor de zeeman die ter haringvangst is uitgevaren, Dankzegging als men van den Heere met een goede vangst gezegend is, Gebed wanneer de zeeman ter walvischvangst uitgevaren, in het ijs bezet is, Dankzegging tot God wanneer de schepen gekomen zijn voorbij de droogte van Abrolho, en bij Kaap de Goede Hoop of in Oostindië.

Van Leeuwaarden noemt die formuliergebeden 'krukken'. Wanneer de Geest er is, heeft men geen woorden van een ander nodig. Maar als iemand niet kan lopen, heeft hij krukken nodig, en die moet je dan niet weggooien.

Koning Willem I. Wat mooi van hem om "De Godvreezende zeeman" beschikbaar te stellen voor de oorlogsvloot. Maar er schuilt een adder onder het gras. Want wie de uitgaven van 1815, 1828 en 1845 vergelijkt met voorgaande drukken, komt tot de conclusie dat er veel is weggelaten. De omvang is met zo'n driehonderd bladzijden afgenomen. Maar wát weggelaten werd, was nu juist de pit en het merg. En wat erbij gemaakt is, is wel wat anders dan Nicolaas Simons van Leeuwaarden naar voren gebracht had. De psalmen moesten in sommige gevallen het veld ruimen

voor de evangelische gezangen, en dan nog gezangen waarin weinig of niets gereformeerd in te bespeuren is. Al met al wordt het dan wel duidelijk dat koning Willem I die boeken op de schepen wilde hebben.

Maar de vissers wilden zo'n boek niet. En zo verscheen in 1856 een uitgave met op het titelblad gedrukt -in vette letters: 'Naar den zevenden druk onverminkt en onvervalscht uitgegeven'. Met die vermelding werd dus eigenlijk te kennen gegeven dat de voorgaande drukken verminkt en vervalst waren. De onverminkte en onvervalste editie heeft vijf drukken beleefd, de laatste dateert van 1980.

In de loop van de tijd zijn er bij elkaar veel exemplaren gedrukt, en daarom kom je het boek nog wel een enkele keer tegen. Er zullen ook veel boeken letterlijk stukgelezen zijn. Soms kun je duidelijk zien dat het boek veel gebruikt is en nog sporen van gebruik aan boord meedraagt. Dat is ook het geval met een uitgave van 1901. Je zou haast zeggen: je ziet het zilt erop zitten. 'Gerrit Bal - Immetje Bal', staat op het schutblad. Immetje... dan denk je aan Scheveningen. Bal... dan denk je ook aan Scheveningen. En aan onze bibliothecaris. Zou hij nu zeggen: Hé, dat was familie, dan mag hij dat boek hebben.

Vlaardingen,

A. Bel

Volgende week: "Eigenschappen des geloofs" van dr. A. Comrie

1

Joodse symboliek en wij

De mezoëza

De mezoëza is een tekstkokertje dat volgens traditioneel Joods gebruik op deurposten wordt aangebracht. De Joodse huizen hebben allemaal zo'n tekstkokertje. Je vindt ze ook in Joodse hotels. Op de deurpost van elke kamer prijkt een mezoëza.

Mezoëza's zijn er in verschillende vormen en uitvoeringen. Als souvenirs uit Israël zijn ze zeer gewild. Ze zijn er van glas, van hout, van zilver, van koper. Eenvoudige mezoëza's tot exemplaren die de Joodse kunstnijverheid

voortbrengt.

Waar komt dit Joodse gebruik vandaan? Men baseert dit op Deuteronomium 6. Daar lezen we in de verzen 4-9: 'Hoor, Israël, de HEERE, onze God is een enig HEERE. Zo zult gij den HEERE uw God liefhebben, met uw ganse hart en met uw ganse ziel en met al uw vermogen. En deze woorden die ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn. En gij zult ze uw kinderen in scherpen en daarvan spreken, als gij in uw huis zit en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt en als gij opstaat. Ook zult gij ze tot een teken

binden op uw hand, en zij zullen u tot voorhoofdspanzelen zijn tussen uw ogen. En gij zult ze op de posten van uw huis en aan uw poorten schrijven'. In Deuteronomium 11:18 tot en met 20 vinden we bijna precies hetzelfde. Ook dat Schriftgedeelte eindigt met: 'En schrijf ze op de posten van uw huis en aan uw poorten'. Men schrijft echter deze woorden niet regelrecht op de deurposten, maar men schrijft de beide stukjes tekst op perkament. Natuurlijk in het Hebreeuws.

Dit zo beschreven stukje perkament wordt nu opgerold of losjes opgevouwen zodanig dat als het wordt afgerold men direct het begin van de tekst onder ogen krijgt. En in het Hebreeuws begint de tekst rechts. Zo opgerold of opgevouwen, wordt het in een busje of kokertje gedaan. Gewoonlijk heeft dit omhulsel een opening, een luikje, waardoorheen de rugzijde van het perkament zichtbaar is. Op die rugzijde staat het woord 'Sjaddai' dat Almachtige betekent. Als dat niet het geval is, dan staat in ieder geval de beginletter van Sjaddai de 'sjin' op de zichtbare voorkant. Die lijkt een beetje op onze letter W.

Aan de bovenkant van het perkament worden enige letters geschreven die moeten corresponderen met de letters aan de voorkant. Waar aan de voorkant de eerste letter van het Hebreeuwse alfabet, de 'alef' staat, staat aan de buitenkant de tweede letter, de 'beth', en zo vervolgens.

Het busje met de mezoëza erin wordt nu met een paar spijkertjes of schroefjes aan de deurpost bevestigd. Aan de rechterkant als je binnenkomt. Op ooghoogte, enigszins schuin. Het aanbrengen ervan gaat gepaard met het uitspreken van een lofzegging: *Baruch atah adonai eloheinu melech ha'olam asher kid'shanu b'mitzvotav v'tzivanu likbo'a m'zuzah*. Gezegend zijt gij, Heere onze God, Koning van het heelal, die ons heiligde met zijn mitzvot (613 geboden) en ons de mezoëza op de deurposten liet schrijven.

De tekstwoorden van de mezoëza zijn voor een orthodoxe Jood van grote betekenis. Hij spreekt ermee zijn belijdenis uit dat God de deuren van Israël bewaakt. Dat hij zijn huis aan God wijdt en het tot een tempel maakt. In dit huis is de vader priester die samen met zijn vrouw en kinderen aan elke handeling een heilig karakter geeft. 'Hoor Israël, de HEERE onze God is een enig HEERE'. Zijn geloofsbelijdenis.

Het is opvallend dat de synagoge geen

mezoëza bezit. De reden hiervan is dat de synagoge een gewijd Godshuis is en derhalve niet het heilige teken van de mezoëza behoeft.

Veel Joden hebben de gewoonte de mezoëza bij het binnentreden en verlaten van het huis te kussen. Meestal doet men dit door de hand te kussen en deze op de mezoëza te drukken. In de Talmoed staat: wie de mezoëza aan zijn deurpost heeft, zal niet gemakkelijk zondigen.

Is ons huis aan de Heere gewijd? Dat bereiken we niet met het ophangen van allerlei teksten, al kunnen die een uitdrukking zijn van onze levenshouding.

En wij?

Zou onze woning zich onderscheiden van andere? Nu ja, eigenlijk onderscheidt ons huis zich in niets van alle andere woningen. Er wonen immers zondaren! Daar kan een mezoëza geen verandering in brengen. Voor veel Joden is het ook uitsluitend ritueel. Toch zit er een prachtige symboliek in, die ons iets te zeggen heeft. Je huis wijden en heiligen, afzonderen. Er telkens bij stil staan dat de geboden des Heeren niet in een kokertje moeten zitten, maar dat die ons gehele leven moeten doortrekken. Ze moeten in de koker van ons hart zitten.

Is ons huis aan de Heere gewijd? Dat bereiken we niet met het ophangen van allerlei teksten, al kunnen die een uitdrukking zijn van onze levenshouding. Dat aan de Heere gewijd zijn komt veelmeer tot uitdrukking uit de wijze waarop we binnen ons huis leven. Hoe we omgaan met het Woord van God, hoe we omgaan met elkaar, hoe we omgaan met de moderne media, in het bijzonder met internet.

Het gaat om de vraag of ons huis een plaats is waar de liefde tot de dienst des Heeren tot uitdrukking komt. Of de vreze Gods ons huiselijk en gezinsleven stempelen. Of we in dat huis een binnenkamer hebben, waar we onze noden en zorgen de Heere bekend maken. We heiligen ons huis niet door een mezoëza te kussen of aan te raken, maar door de wereld buiten de deur te houden en de wacht te betrekken bij de deurposten van ons huis. Om te wandelen naar Gods inzettingen. Die inzettingen heeft de Heere ons in Zijn Woord gegeven. Zijn heilige wet. Om die te onderhouden. Niet om er de hemel mee te verdienen, maar omdat de Heere het zo waard is gediend te worden.

Wie de mezoëza aan zijn deurpost heeft, zal niet gemakkelijk zondigen. Dat zal waar zijn daar waar de geboden des Heeren niet opgerold in een kokertje zitten, maar leven in het hart. Daarom: wie de liefdedewet des Heeren in zijn hart heeft, zal niet gemakkelijk zondigen.

Capelle a/d IJssel, ds. W. Silfhout

BOEKENNIEUWS

"Het bloed van Abel en de weg van Kaïn", door J. van 't Hul; uitg. Deputaatschap voor Evangelisatie in Nederland en België; besteladres: A. E. Schouten, tel 010-4505995, e-mail: aeschouten@kliksafe.nl; 72 pag.; € 7,50.

Onder de titel "Het bloed van Abel en de weg van Kaïn" heeft J. van 't Hul een Bijbelstudie geschreven over Genesis 4. Hij beschrijft de ervaringen van de

twee broers, Kaïn en Abel, op treffende wijze. Beide jongens worden geboren, nog maar kort nadat dat de paradijsdeur achter het eerste mensenpaar was gesloten. Reeds in de naamgeving van Kaïn en Abel blijkt dat er meer verwachting was voor Kaïn dan voor Abel. Heel praktisch worden uit deze ingrijpende geschiedenis de lijnen naar het dagelijkse leven getrokken en worden er verschillende praktische lessen getrokken. Maar er is meer. Helder wordt gewezen

op de gevolgen van de zondeval. Die komen duidelijk uit nadat de twee broers dankdag gehouden hebben. Beiden brachten een offer, de een een dierenoffer, en de ander een landbouwoffer. Het verschil lag niet in het offer, maar in de wijze van het offeren. Schriftuurlijk, evenwichtig en duidelijk wordt beschreven waarin het onderscheid lag. Abel offerde met de liefde van zijn hart, en dat was juist wat Kaïn miste. Kaïns hart ontbrandt in vijandschap en dat eindigt in het doodslaan van zijn broer.

Mooi is dat de schrijver veel anderen aan het woord laat. Dat geeft iets extra's aan deze Bijbelstudie. Wat legt de HEERE een arbeid aan Kaïn ten koste. Kaïn verhardt zich echter onder de roepstemmen van de HEERE. Zo blijkt dat de mens zijn eigen ondergang uitwerkt. Wat mij bijzonder in deze geschiedenis opvalt, is dat er door Abel niet één woord gezegd wordt. Dit boekje bevat mooie aandachtspunten, die het waard zijn om overdacht te worden. Ik wil dit leerzame boekje van harte aanbevelen, zeker ook voor onze jongeren. De opbrengst is bestemd voor het Deputaatschap voor Evangelisatie. Nog eens een extra reden om dit boekje aan te schaffen.

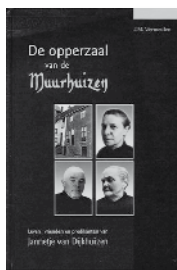
Kootwijkerbroek,

ds. G. Beens

**“De opperzaal van de Muurhuizen”,
door J.M. Vermeulen; uitg. tekstserie
Vermeulen, Meteren;
ISBN 978-90-78164-07-4;
192 blz. ; € 22,50**

De hoofdpersoon in dit boek is Jannetje Dijkhuizen. Ze leefde van 7 februari 1887 tot 3 augustus 1956. In de jaren die daartussen liggen is in haar leven een groot wonder gebeurd. Van haar geldt wat Paulus schreef in Efeze 2:4 en 5: 'Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus'.

Nadat ze een plaats gekregen had op de school van de Heilige Geest heeft ze grote en heerlijke dingen mogen leren. Ik noem hier de bewuste wetenschap 'aangenomen tot Gods kind.' Veel wordt ons meegedeeld over de gemeente waartoe Jannetje behoorde, waar haar vader als

ambtsdrager dienen mocht. Eerst was dat de vrije gereformeerde gemeente, in 1932 sloot men zich aan bij de Oud Gereformeerde Gemeenten. Ze woonde in Amersfoort onder het trapkerkje in de oudste stadsmuur. Veel wederwaardigheden zijn haar deel geweest, niet alleen geestelijk, maar ook lichamelijk. Onder Gods kinderen had ze een plaats gekregen, ze had een grote vriendenkring, waartoe onder andere Bart Roest en zijn vrouw behoorden.

Het is een mooie uitgave geworden met veel foto's van vrienden van Jannetje en voorgangers die in de gemeente het Woord mochten uitdragen. Zo kwam voor haar in 1956 het einde van het leven hier op aarde, de kruisdraagster werd kroondraagster. Ds. Du Marchie van Voorthuysen, die de rouwdienst geleid heeft, zei van haar 'Toch nog thuisgekomen. Eeuwig thuis, in eeuwig aanbidding'.

Nieuwerkerk,

ds. A.J. Gunst

**“Getuigen van de enige Naam”,
door ds. C. Vogelaar, uitg. De
Banier, Apeldoorn; 2010; ISBN
9789033609350; 141 blz.; €15,50**

Van de hand van onze broeder, ds. C. Vogelaar, verscheen in de maand mei een prekenbundel met als titel "Getuigen van de enige Naam". In deze keurig verzorgde uitgave treft u acht preken aan over Gods dienstknechten, die in opdracht van hun Zender mochten wijzen op de enige Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid. Op Schriftuurlijke en bevindelijke wijze wordt in de preken verwoord hoe zij hun arbeid onder de zegen des Heeren mochten doen. Eveneens blijkt ook de tegenstand van de vorst der duisternis tegen deze boodschap.

Wat de inhoud betreft komt deze uitgave op het juiste tijdstip in het kerkelijke jaar. Alle teksten zijn genomen uit het boek Handelingen en hebben bijvoorbeeld betrekking op de arbeid van Petrus, Johannes, Stéfanus, Filippus en Paulus. Er mocht in hun dagen ook behoefte zijn aan deze boodschap. Ds. Vogelaar

schrijft: 'Wat zal dat makkelijk prediken geweest zijn voor Filippus, want dat merken Gods knechten hoor, als er mensen met honger in de kerk zitten. Dan is het alsof de woorden uit hun mond getrokken worden. Dan zit daar een begerige ziel die zegt: Kunt u nog meer vertellen van Hem Die gekomen is om hopeloze gevallen te genezen? Mag ik eens horen van Hem Die kan, wat niemand meer kan? Mag ik horen van Hem Die de enige Weg is om tot God terug te komen? Mag ik horen van Hem, Die lust heeft om wel te doen aan ellendigen, aan noodduftigen en aan verlorenen?'

Wij hopen dat deze preken onder dezelfde zegen in onze tijd gelezen mogen worden. Broeder Vogelaar wijst er terecht op dat het spreken over Christus nooit op zichzelf staat. Hij schrijft: 'Moet Paulus dan niet eerst over Adam preken? Mag hij zomaar over Jezus preken? We horen toch altijd dat we eerst de dood in Adam moeten leren en daarna het leven in Christus? Er moeten toch twee wegen voorgehouden worden? Ja, dat houdt het wel degelijk in. Als er staat dat Paulus terstond Christus predikte, spreekt hij over de ambtsnaam van de Zaligmaker. Christus is de Gezalfde, de Gezondene van de Vader. Hij is aangesteld en bekwaam gemaakt om gevangenen vrijheid uit te roepen, en gebondenen opening der gevangenis. Hij is gezalfd om blinden het gezicht te geven. We kunnen die Naam van Christus nooit losmaken van de staat waarin de mens verkeert. Hij is niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering. Dus als Paulus de Naam van Christus predikt, preekt hij daarmee ook de diepe nood van de mens en de noodzakelijkheid om in Hem geborgen te worden. Dat buiten Hem geen leven is, maar een eeuwig omkomen'.

Deze preken werden eerder uitgesproken in de gemeente van Zwolle. Indien u het boek bestelt bij J.D. Barten, Buizerd 8, 7951 ME Staphorst (0522-464408) (bartenjd@kliksafe.nl) gaat de netto-opbrengst naar de verbouwing van het kerkgebouw. Zeker ook vanwege dit doel – maar dat niet alleen – willen deze uitgave u hartelijk aanbevelen.

Nunspeet,

ds. A. Schot

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Aalst, Berkenwoude, Boskoop, Katwijk aan Zee, Krabbendijke, Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle, Nieuwdorp, Ooltgensplaat, Ouddorp, Oudemirdum, Nijkerk, Rilland-Bath, Sint Annaland, Utrecht en Wolphaartsdijk:

kand. S. Maljaars te Kapelle;

Te Apeldoorn, Arnhem, Bodegraven, Borssele, Doetinchem, Ede, Emmeloord, Ermelo, Gouda (als zendingspredikant voor Guayaquil, Ecuador), 's-Gravenhage, Groningen, Hoofddorp, Hoogvliet i.c.m. Spijkenisse, Kampen, Leiderdorp, Middelharnis, Naaldwijk, Oostkapelle, Opheusden, Poederrijen, Poortugaal, Puttershoek, Rhenen, Ridderkerk-Slikkerveer, Rotterdam-Alexanderpolder, Rotterdam-IJsselmonde, Rotterdam-Zuidwijk, Scheveningen, Terneuzen, Vlaardingen, Westkapelle, Woerden en Zoetermeer:

kand. G.W.S. Mulder te Rijssen;

Te Beekbergen:

ds. W.J. Karels te Harinxveld-Giessendam;

Te Drachten: ds. A. Schot te Nunspeet;

Te Hoogeveen:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;

Te Kalamazoo (U.S.A.):

ds. L. Terlouw te Barendrecht.

AANGENOMEN

Naar Zoetermeer: kand. G.W.S. Mulder te Rijssen, die bedankte voor alle overige op hem uitgebrachte beroepen.

■ BEVESTIGING/INTREDE DS. W. HARINCK

Met blijdschap delen wij u mee, dat op **woensdag 30 juni** ds. W. Harinck als herder en leraar aan onze gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst, die om 14.30 uur aanvangt, zal geleid worden door ds. C. Harinck. De intrededienst begint om 19.00 uur. De diensten zullen worden gehouden in ons kerkgebouw, Kerkstraat 14.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Moerkapelle

■ HERDENKING 50-JARIG BESTAAN Geref. GEMEENTE NIEUWE TONGE

Op 22 juni 1960 is onze gemeente geïn-

stitueerd door ds. P. Blok. In verband met dit 50-jarig bestaan wordt op **dinsdag 22 juni**, om 19.30 uur in ons kerkgebouw, Oranjestraat 17, een herdenkingsdienst gehouden, waarin ds. P. Blok hoopt voor te gaan.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Nieuwe Tonge

■ VERSLAG VERGADERING PS ZUID-WEST 22 APRIL 2010 CAPELLE A/D IJssel-MIDDEL- WATERING

Aan de vooravond van de synodevergadering werd een bidstond gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Capelle aan den IJssel-Middelwatering, waarin de preses van de vorige synode, ds. G.J. van Aalst, voorging. De tekst voor de prediking was genomen uit Hebréeën 5:7-9. Het thema van de preek was: 'De enige Hogepriester', met een vijftal gedachten:

1. Zijn dagen (7a);
2. Zijn gebeden (7m);
3. Zijn verhoring (7b);
4. Zijn gehoorzaamheid (8);
5. Zijn heiliging (9)

Synodevergadering

Namens de roepende kerk, de gemeente Capelle aan den IJssel-Middelwatering, opent ds. W.Silfhout de vergadering met het laten zingen van Psalm 118:11. Hij leest Psalm 118:14 - 29 en gaat daarna voor in gebed. De tijdelijk preses heet de afgevaardigden, de deputaten van de Particuliere Synodi, de ambtsdragers en de belangstellenden hartelijk welkom. Hij verwijst naar de te memoreren gebeurtenissen zoals die vermeld staan op de uitgereikte agenda. Ook zijn er enkele aanvullingen. Hij staat in het bijzonder stil bij de overleden (oud-)ambtsdragers, bij het overlijden van ds. J. Veenendaal, bij de ambtsjubilea van ds. L. Blok en ds. J. Mol en de huwelijksjubilea van ds. G.M. de Leeuw en ds. M. Karens.

Daarna staat de tijdelijk preses kort stil bij het gelezen Schriftgedeelte en wel in het bijzonder bij vers 22: "De steen, dien de bouwlieden verworpen hadden, is tot een hoofd des hoeks geworden." Hij eindigt met de vraag: "Is het ons een wonder in onze ogen geworden?"

Na het lezen van de lastbrieven vindt de verkiezing van het moderamen plaats. Gekozen worden: ds. G.J. van Aalst als preses, ds. P. Mulder als assessor-preses, ds. W. Silfhout als scriba en ouderling B. Agteresch als assessor-scriba. Ouderling G. de Boef wordt tot quaestor benoemd. Ds. Moerkerken wordt tot adviseur benoemd.

Namens de andere Particuliere Synodi worden groeten en zegenwensen overgebracht door de deputaten art. 48 DKO. Namens de PS Zuid wenst ds. Moens de vergadering de zegen des Heeren toe. Van de PS Noord-West worden de hartelijke groeten overgebracht door ds. Van Ekeveld en namens de PS Oost door ds. Schot. De preses nodigt hen uit gevraagd en ongevraagd deel te nemen aan de discussie.

De Commissie Zorg heeft onder leiding van ds. Terlouw gesproken met de Raad van Bestuur van Salem en met leden van de Raad van Toezicht, behorende tot de Gereformeerde Gemeenten. Salem kent een expliciete borging van de identiteit, hoewel vanuit de vergadering wordt aangedrongen de achterban meer te betrekken bij identiteitszaken. Het personeel en de bewoners behoren overwegend tot de achterban. Er is geen behoefte om groter te worden. Het is wel de vraag of er in de toekomst voldoende 'eigen' personeelsleden en bewoners aangetrokken kunnen worden. Dringend wordt gevraagd aan deze problematiek regelmatig aandacht te besteden. Wel wordt meer dan voorheen samengewerkt met andere instellingen zoals Cedrah, De Riederborg en RST.

De commissie die drie jaar geleden werd benoemd, heeft de opdracht correct uitgevoerd en vraagt nu van haar taak ontheven te worden. De preses dankt de commissie hartelijk voor het vervullen van de niet zo gemakkelijke opdracht en de vergadering gaat akkoord met de opheffing van deze commissie.

Van de financiële beheerscommissie Schippersinternaat Dordrecht is een kort verslag binnengekomen. De commissie,

*„Er is een tijd dat de Kerk veel te
tobben heeft: „Als het begin maar
goed is“. Er is ook een tijd dat ze
bekommerd is: „Als het einde maar
goed is“.*

ds. Joh. van der Poel

bestaande uit vijf personen, heeft tot taak de gelden die in het verleden bijeen zijn gebracht ten dienste van het schippersinternaat te Dordrecht, een juiste bestemming te geven. De predikanten P. Mulder en W. Silfhout zullen vanuit de PS de contacten onderhouden met deze commissie.

De classes Dordrecht en Ridderkerk hebben geen punten ter behandeling voorgedragen.

De classis Rotterdam constateert dat het voor ambtsdragers niet eenvoudig is om de jeugd van de gemeente zodanig catechetisch onderwijs te geven dat het aansluit bij de leefwereld van de jongeren. Daarom vraagt ze de Particuliere Synode te overwegen op welke wijze aan de toerusting en begeleiding van de catechiseermeesters gestalte kan worden gegeven. Omdat het een zaak is die ons gehele kerkverband aangaat, vraagt ze dit punt in te brengen bij de Generale Synode.

Vanuit de vergadering komt het voorstel om niet alleen de didactiek maar ook de methodiek in de overweging te betrekken. Ook wordt gevraagd in hoeverre op de Theologische School aandacht besteed wordt aan deze materie. Ds. L. Blok deelt desgevraagd mee dat hij catechetiek geeft en dat de studenten in een gemeente catechisatie geven en indien mogelijk ook belijdeniscatechisatie. Besloten wordt dit punt door te zenden naar de Generale Synode, waarbij ook de vraag betrokken zou kunnen worden in hoeverre het vragenboekje van Hellenbroek voor deze tijd beter kan worden ingezet.

Verder maakt de classis Rotterdam zich zorgen over het toenemende gelijkheidsdenken, de gezagscrisis, de anti-discriminatiecultuur en het toenemende antigodsdienstige milieu. Ze is van mening dat de zorgen van dien aard zijn dat een brede doordenking wenselijk is. Het deputaatschap bij de Hoge Overheid heeft hierin een taak, maar de classis zou graag zien dat de Generale Synode hiervoor een commissie benoemt die de hedendaagse ontwikkelingen doordenkt en probeert de kerken van advies te dienen hoe daarmee om te gaan.

Na een uitvoerige bespreking wordt besloten ook dit punt door te sturen naar de Generale Synode.

Naar de vergadering van de Generale Synode, die op 15 en 16 september 2010 gehouden zal worden in Utrecht, worden afgevaardigd: ds. G.J. van Aalst, ds. L. Blok, ds. M. Karens, ds. P. Mulder en ds. W. Silfhout. Als ouderlingen worden afgevaardigd: B. Agteresch, J. Kempenneers, N.J. Teerds, A. Waaijenberg en F.J. Wiersma. Als secundi worden gekozen:

ds. B. van der Heiden, ds. P. Melis, ds. W.J. Karels, ds. G.M. de Leeuw en ds. L. Terlouw. Secundi-ouderlingen zijn: H. van Elsäcker, K. Bel, A. van Hartingsveldt, M.J. de Vries en H.J. Agteresch.

De rapporten van de deputaten naar art. 48 en 49 DKO leveren geen relevante vragen of opmerkingen op. De zittende deputaten worden allen herbenoemd.

Als roepende kerk voor de volgende Synode wordt de gemeente van Gorinchem aangewezen om de Particuliere Synode samen te roepen op donderdag 12 mei 2011 te Werkendam. De bidstond zal gehouden worden op woensdag 11 mei te Gorinchem. In deze dienst hoopt de preses van deze synode, ds. Van Aalst voor te gaan.

Afsluitend spreekt de preses een kort slotwoord naar aanleiding van drie woorden uit Johannes 21: "Volg gij Mij". Niets is zo onmogelijk voor het vlees als volgen, maar wat is het profijtelijk en troostrijk dicht bij Hem te zijn.

Hij bedankt de tijdelijke voorzitter, ds. Silfhout, en de scribe ouderling K. Bel, alsmede koster Struijk en zijn helpers van de roepende kerk voor al de verrichte werkzaamheden, het openingswoord en de genoten gastvrijheid. Tenslotte verzoekt hij ds. P. Mulder de vergadering te beëindigen. Deze laat zingen Psalm 111:5 en gaat voor in dankgebed. Hierna sluit de preses de vergadering.

B. Agteresch, assessor-scribe

BERICHTEN

■ ZIN-IN +21 BIJEENKOMST

Waarover: 'Komen tot Christus'
Wanneer: **Zaterdag 19 juni**
Wie: ds. J. van Rijswijk
Waar: Kerkgebouw Geref.
Gemeente Gouda
Nieuwe Gouwe Oostzijde
Aanvang: **20:30 uur**
Informatie: www.jbagg.nl/zin-in

■ JUBILEUMBOEK Geref. GEMEENTE KAMPEN

Ter gelegenheid van het 175-jarig bestaan van de Geref. Gemeente van Kampen geeft de kerkenraad een jubileumboek uit, geschreven door W.B. Kranendonk. In dit boek wordt de geschiedenis van deze gemeente beschreven. De prijs van dit ruim 700 pagina's tellende boek is € 35 + € 6,75 verzendkosten.

Indien u dit boek wilt bestellen, vragen wij u het volgende te doen:

1^e. u mailt uw naam, adres, postcode, woonplaats en bestelling door aan: jubileumboek@gergemkampen.nl óf u belt 038-3323736 (J. Vos, Koolmees 25, 8271 HN IJsselmuiden)

2^e. u maakt € 41,75 over op rek.nr. 3312.00.066 t.n.v. Geref. Gemeente Kampen, onder vermelding van "jubileumboek".

Zodra uw gegevens bekend zijn en het bedrag overgemaakt is, wordt het boek z.s.m. verstuurd.

■ MARKT TE LEERDAM

Hoogeindsemarkt op **zaterdag 26 juni**, van 9.00-16.00 uur in Leerdam, Hoogeind 30-a (terrein fam. A.W. den Besten). De opbrengst is bestemd voor de Geref. Gemeente Leerdam. Voor meer informatie tel. 0345-599742 en www.hoogeindsemarkt.nl

■ MARKT TE THOLEN GAAT NIET DOOR

De in De Saambinder van 10 juni jl. aangekondigde jaarmarkt te Tholen, die op zaterdag 19 juni gehouden zou worden, vindt wegens het overlijden van ds. C. de Jongste geen doorgang.

■ VERKOPING TE HARDINXVELD-GIESSENDAM

Verkoping op **zaterdag 26 juni** van 8.30-14.00 uur in en rondom het Hervormd Centrum, Talmastraat 1 in Hardinxveld-Giessendam. De opbrengst is bestemd voor de bouw van een kerk t.b.v. de Geref. Gemeente Hardinxveld-Giessendam/Slidrecht.

■ VERKOPING EN FIETSTOCHT TE WAARDENBURG (E.O.)

Verkoopdag op **zaterdag 26 juni**, van 9.00-16.00 uur, locatie 2^e Tieflaarsestraat 3a te Neerijnen. Tevens fietstocht van circa 30 km door de gemeente Neerijnen en een rondrit met een cabrio. De

opbrengst is t.b.v. bouwfonds Geref. Gemeente Waardenburg.

■ FIETSDAG TE BEEKBERGEN E.O.

Fietsdag op **zaterdag 26 juni**. Start tussen 9.30 en 11.00 uur op het terrein van Centraal Beheer te Apeldoorn, Laan van Malkenschoten 20 (en **niet** bij "Spelderholt", zoals in sommige kerkbodes is vermeld). Inschrijfgeld: € 4,- p.p. en max. € 15,- per gezin. Fietsuur is mogelijk, reservering tot uiterlijk **21 juni**. Onderweg zijn consumpties te koop. Opbrengst is t.b.v. evangelisatiepost Simon de Looier te Amsterdam. Voor meer informatie: www.fietstochtbeekbergen.nl en tel. (055) 542 81 17

■ VELUWSE FIETSDAG

Veluwe fietsdag op **zaterdag 3 juli** te organiseren door de zendingscommissies van de Geref. Gemeenten van Elspeet, Ermelo, Nijkerk en Nunspeet. Tussen de kerken van deze gemeenten zijn verschillende korte en lange routes uitgezet, waarbij u zelf kunt bepalen waar en wanneer u start. Totale afstand, afhankelijk van uw keuze, tussen de 25 en 110 km. Daarnaast is het vanuit genoemde kerken mogelijk om een route van ca. 10 km te fietsen.

Start vanaf 9.00 uur bij een van de kerkgebouwen van de hierboven genoemde Geref. Gemeenten. Deelnamekosten: € 2,- p.p., max. € 10,- per gezin. Bij de kerkgebouwen zijn er verschillende activiteiten, zoals verkopen en orgelbespeeling, en zijn consumpties verkrijgbaar. De opbrengst is t.b.v. de Zending Geref. Gemeenten.

De kerken zijn geopend van 9.00-16.00 uur. Voor meer informatie: www.veluwsefietsdag.nl.

■ ZANGAVONDEN

Krabbendijke

Samenzangavond op **zaterdag 19 juni**, aanvang 19.30 uur, in het vernieuwde kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Krabbendijke, J.W. Frisostraat 1. Begeleiding en orgel improvisatie door organisten van de gemeente. Bij het samenstellen van het programma is ook rekening gehouden met de kleine kinderen. Opening en sluiting door ouderling Koole. Collecte t.b.v. het nieuwe orgel.

Rijssen

Zangavond op **vrijdag 25 juni**, aanvang 19.30 uur, t.g.v. het 75-jarig jubileum van het gemengd koor Cantica. Begeleiding door organist Gerard Harbers. Locatie: kerk Geref. Gemeente Rijssen-West. Meditatie door: ds. J. Karels. Collecte t.b.v. het Deputaatschap voor Israël.

Zierikzee

Presentatieconcert van de nieuwe CD "Zolang er mensen zijn op aarde..." van het Groot Samengesteld Koor van de Bond van Zangverenigingen van de Geref. Gemeenten, op **zaterdag 19 juni**, aanvang 19.00 uur, in de Nieuwe Kerk te Zierikzee. M.m.v. het Symfonieorkest Sjosjanim. Organist: Roeland de Reuver. Leiding: ds. L. Terlouw. De opbrengst van de CD is t.b.v. de ZGG.

■ CATECHISATIE VOOR DOVEN/ SLECHTHORENDE

De club "De Roepstem" belegt iedere maand, op zaterdagmiddag, een bijeenkomst te Werkendam voor dove en slechthorende kinderen. Dan wordt een vertelling uit de Bijbel gedaan met behulp van of ondersteund met gebarentaal.

Enkele van deze kinderen hebben de leeftijd bereikt dat zij eigenlijk aan catechisatie toe zijn. In de regio Werkendam is voor deze jongeren hiertoe echter geen mogelijkheid. Daarom zal voor hen na de zomervakantie gestart worden met catechisatie, die door één van de predikanten van de Geref. Gemeenten, samen met een tolk, zal worden gegeven.

Het is de bedoeling dat deze catechisatie één keer in de maand, tegelijk met de club, op zaterdagmiddag, in Werkendam plaatsvindt. Eerst drie kwartier onder-

wijs, daarna de mogelijkheid om contacten met elkaar te leggen tijdens een creatieve bezigheid. Voor de ouders is tegelijkertijd een programma opgesteld waarin Bijbelse gebaren worden aangeleerd en ervaringen worden uitgewisseld n.a.v. een bepaald onderwerp.

Een leeftijdsgrens voor jongeren die deze catechisatie willen volgen is er niet echt, een ieder kan dit zelf het beste inschatten of zijn/haar kind hieraan toe is. Er zijn nu aanmeldingen van kinderen vanaf tien jaar. Het is geen vereiste om (doop)lid te zijn van de Gereformeerde Gemeenten, ook kinderen van andere kerkverbanden bezoeken onze club en zijn van harte welkom op de catechisatie. Voor informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met dhr. M. Kerkhoff, tel. 0418-670332 of fammkerkhoff@klikksafe.nl

Ons uitzien is of de Heere dit onderwijs zou willen zegenen aan de harten van onze kinderen.

M. Kerkhoff

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 20 JUNI 2010

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 16.00 uur ds. C. Harinck; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur stud. Baaijens; Apeldoorn 10.00 uur ds. J. Karels en 15.30 uur ds. F. Mulder (H.D.); Arnhem 16.15 uur ds. Kattenberg; Barendrecht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. Beens; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 15.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul; Bodegraven 18.30 uur ds. Labee; Boskoop 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Breda 19.00

uur ds. Brugge; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 15.00 uur ds. Van Gelder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 18.30 uur ds. Kattenberg; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.00 uur ds. Brugge; Drachten 19.00 uur ds. De Leeuw; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.15 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Van Gelder; Eindhoven 10.00 en 15.00 uur stud. Visser; Elspeet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Van Manen; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Enschede 17.15 uur ds. Boeder; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 14.30 uur ds. Van Manen; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorin-

chem 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur (openb.bel.); ds. Driessen 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. De Leeuw; Haamstede 10.00 uur ds. Vreugdenhil en 15.00 uur ds. Tuinier; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. Labe; Houten 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. Meeuse; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur kand. Maljaars en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. De Wit; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Krabbendijke 9.30 en 14.00 uur ds. Pater; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruiningen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Leiderdorp 16.30 uur ds. Paul; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meeuwen 14.30 uur ds. Melis; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. Moens en 14.30 uur leesdienst; Melissant 14.30 uur ds. Bakker; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Moerkapelle 18.30 uur leesdienst (doventolk); Naaldwijk 18.30 uur ds. Van Rijswijk; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. Boogaard; Nieuwer ter Aa 10.00 en 15.30 uur stud. Baaijens; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 14.30 uur ds. Beens; Nisse 14.00 uur ds. De Heer; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Oostkapelle 14.30 uur kand. Maljaars; Opheusden 18.30 uur ds. Van Belzen; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Poortugaal 9.30 uur ds. Mijnders en 14.30 uur ds. Brugge;

Puttershoek 17.00 uur ds. Mijnders; Rhenen 10.00 en 16.00 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Verweij; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Hakvoort; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Van Gelder; Scherpenisse 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Verschuure; Sint Philipsland 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Bakker; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Joosse; Soest 19.00 uur ds. Schot; Spijkenisse 19.00 uur ds. Terlouw; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. Van der Net; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Boeder; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Utrecht 15.30 uur ds. De Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 15.30 uur ds. Verschuure; Vlaardingen 19.00 uur ds. Clements; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 14.30 uur ds. Moens; Westzaan 18.30 uur stud. Huijser; Woerden 10.00 en 18.30 uur (Afscheidsdienst) ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 (H.A.), 14.00 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckveld; Zwijndrecht 19.00 uur ds. P. Mulder; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 22 JUNI 2010

Doetinchem 19.30 uur ds. Schot; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Verweij; Elspeet 19.30 uur ds. Van Manen; Enter (in de Geref. Kerk, Rijsseneweg 11) 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Ermelo 19.30 uur ds. Tanis; Hoofddorp 19.45 uur ds. P. Mulder; Krabbendijke 19.30 uur ds. Hakvoort; Meeuwen 19.30 uur ds. De Wit; Nieuwe Tonge 19.30 uur ds. P. Blok (Herdenking 50-jarig bestaan); Nijkerk 19.30 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 19.30 uur ds. Hoogerland; Westzaan 19.30 uur ds. F. Mulder.

■ WOENSDAG 23 JUNI 2010

Aalburg 19.30 uur ds. Terlouw; Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. Schot; Andijk 19.30 uur ds. Driessen; Beekbergen 19.30 uur ds. Beens; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven; Den Helder 19.30 uur ds.

A.B. van der Heiden; Gravenpolder 19.30 uur ds. Hoogerland (voor de Evangelisatie); Herkingen 19.30 uur ds. Van Belzen; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Van Gelder; Melissant 19.30 uur ds. Moens; Middelharnis 19.30 uur ds. W. Harinck; Nieuwerter Aa 19.45 uur ds. P. Mulder; Nisse 19.30 uur ds. W.J. Karels; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Van der Net; Opheusden 19.30 uur ds. Pater; Poederoyen 19.30 uur ds. Melis; Rhenen 19.30 uur ds. Mondria; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Verschuure; Soest 19.30 uur ds. Van Dieren; Spijkenisse 19.45 uur ds. De Waard; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Gunst; Veenendaal 19.30 uur ds. Karens; Zaandam 19.30 uur ds. Hogchem.

■ DONDERDAG 24 JUNI 2010

Apeldoorn 19.30 uur ds. Joosse; Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. Mondria; Bodegraven 19.30 uur ds. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Van Rijswijk; Groningen 20.00 uur ds. Van Aalst; Hoogeveen 19.30 uur ds. Van Boven; Kapelle-Biezeling 14.15 uur ds. Tuinier (huw.bev.) Lisse 14.00 uur ds. Neele (huw.bev.); Poortugaal 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Ridderkerk 19.30 uur ds. De Leeuw; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. Van Manen; Stolwijk 19.30 uur ds. Brugge.

■ VRIJDAG 25 JUNI 2010

Scherpenzeel 14.30 uur ds. Verschuure (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Barelle 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Te huur per 1 sept. 2010:
Goed onderhouden, ruime tussenwoning in een rustige wijk aan de rand van **APELDOORN**.

Op 4 kilometer afstand van reformatorische basisschool èn voortgezet onderwijs. Huurperiode en huurprijs n.o.t.k. De huurprijs ligt onder de 'marktprijs'.
Verdere informatie: Mark Gerritsen, tel. 055-3669642, email: fammarkenjanneke@gmail.com

„Het is louter inbeelding te denken dat er geloof geoefend kan worden zonder naastige plichtsbetrachting en een wandel in oprechtheid“.

William Guthry

Schrijf, zalig zijn de doden, die in den Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen

Openbaring 14 : 13 b

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Sint Philipsland heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van

Ds. C. de Jongste

op de leeftijd van 63 jaar.

Ds. C. de Jongste heeft gedurende 12 jaar onze gemeente als consulent mogen dienen.

De Heere vertrooste en sterke de achtergebleven betrekkingen in dit grote verlies.

Namens de kerkenraad, E.P.J. de Ruijter
D.J. Vorstelman
M. van der Welle

Sint Philipsland 6 juni 2010

Vakantie in de **BETUWE**
U bent welkom op minicamping
de **VIJVERHOF** in **OMMEREN**
activiteiten, kindvr. caravanverhuur
4 pers. en vak.woning voor 6 pers.
voor info: 0344 601973
www.vijverhof-ommeren.nl

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Voor een paar dagen of langer
bent u altijd welkom in **Pension de
Peel**. Voor meer informatie
bel 0488-482025
Of kijk op www.knuivers.nl

Te huur in Canada, een
**vakantiewoning dichtbij Norwich
(Ontario)**. Tel. 001519 688 0947.
Hollands sprekend.

Te Huur gevraagd: woning in
Zeeland 6 persoons, periode
week 30 en 31 of week 31 en 32?
Tel: 06-45606322

Te koop: Mooi gelegen,
ruime en goed onderhouden
twee-onder-één-kap-woning aan
de Galjoenstraat 14a in **Yerseke**.
Uitgebreide informatie en foto's zijn
te vinden op www.huislijn.nl
Wilt u komen kijken?
Bel 0113-572562

Bakkeveen (bij Drachten) Ameland
- Terschelling te huur stacars
v.a € 20 p.d. bel 0512-516096
zie www.vdsluisvakanties.nl

Te huur: ruime hoekwoning
in **Barneveld**. V.a.g.v.
D.V. vrijdag 9 juli t/m 23 juli.
Tel: 06 36531424

Alberta / Canada
Vakantiewoning - 2 tot 8 pers.
noblefordvacations@yahoo.com
Tel. 001-403-381-4971.

Te koop. Tussen Boskoop en
Hazerswoude landelijk gelegen
semie bungalow. Bouwjaar 1968.
Op 1750 m2 grond. Prijs in overleg.
Tel. 0172-588276

Niet bij brood alleen...

De huisgemeenten
willen regionale
Bijbelscholen met
internaat opzetten.
Uw gift helpt hierbij.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulverlening China

3473- 76. 029 t.n.v. Hudson Taylor/ SBHC te Rhenen
Voor info: 06-200 13 173 of www.hudsonsaylor.nl

圣经文字

Met direct toepasbare tips

Christelijk magazine voor het gezin

OPVOEDEN

Vrijlaten of vasthouden?

GezinsGids

IDENTITEIT VOOR NU

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper 010-450 66 26
J. Kooijman 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

“Getuigen van de enige Naam” door Ds. C. Vogelaar

In deze bundel wordt in 8 preken, op Schriftuurlijke en bevindelijke wijze, verwoord hoe dienstknechten van de Heere mochten wijzen op de enige Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid.

Geschikt voor zowel persoonlijk gebruik als voor de leesdienst.

Prijs: € 15.50

Bestellen: Dhr. J.D. Barten
Tel 0522-464408

e-mail: bartenjd@kliksafe.nl

Te huur in **Barneveld**, groot **vrijstaand huis**, week 30 en 31. Event. voor 2 echtp. Graag bellen na 16.30 uur. Tel. 0342-418388

Te huur in **OOSTKAPELLE** **8 pers.zomerh** en **6 pers. stacar**, vrij voor 10 juli en na 14 aug. Vrij uitzicht tot aan de duinen! Tel. 0118-581260

Uddel. Te koop, **4 pers. chalet** met eigen grond op een net en rustig recr. park. Met aangelegde tuin. Voor informatie bel 06-41136108

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

MATTHEW HENRY

VERKLARING VAN HET OUDE EN NIEUWE TESTAMENT

9 delen

Gebonden in scabra-leer
Formaat: 17 x 24,5 cm.
Omvang: 7420 blz.
Verschijnt DV sept. 2010

Intekenprijs **€ 325,-**

Na 1 augustus 2010 **€ 375,-**
Uw voordeel **€ 50,-**

8^e druk

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86
www.gebrkoster.nl

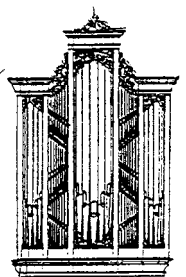
KOI035

Ja, ik teken in op de negen-
delige Bijbelverklaring
van Matthew Henry voor de
intekenprijs van **325,-**

Stuur de bon in een envelop, zonder
postzegel, aan:
BOEKHANDEL GEBR. KOSTER
Antwoordnummer 1052
3770 VB Barneveld

Naam:.....
Adres:.....
Postcode:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

Heb jij hart voor de zorg, ben jij in staat een team aan te sturen en een positieve bijdrage te leveren aan het totale pakket van wonen, zorg en welzijn en op zoek naar een nieuwe baan?

Cedrah heeft jou genoeg te bieden! Wij zijn een reformatorische organisatie die professionele ouderenzorg verleent en op dit moment op zoek naar een:

Coördinator zorg (32-36 uur)

Locatie: Woonzorgcentrum Uitzicht te Vlaardingen.

Kijk voor een uitgebreid overzicht van al onze vacatures op de website www.cedrah.nl of neem contact op met de afdeling P&O via 010 -207 58 53 of pz@cedrah.nl.

STENEN VLOEREN

ook voor kerkvloeren

de grootste keus!

Grote showroom van 1200 m²

700 Soorten tegels en natuursteen in voorbeeldvloeren

Montage door eigen vakmensen

Met of zonder vloerverwarming

Acties? Bij ons altijd scherpe prijzen!

KROON

VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c - 4231 DJ Meerkerk - Tel.: (0183) 354 225
Direct aan de A27 gelegen tussen Gorinchem en Utrecht, afrit 25
Openingstijden showroom: ma.-vr. 8.00-17.00 uur, zat. 9.00-16.00 uur

www.kroonvloereninsteen.nl

Begravenisonderneming Treur

E.Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
www.begravenisondernemingtreur.nl
info@begravenisondernemingtreur.nl

BJ *Begravenisverzorging*
I. Janssen
Sinds 1959

Wij verzorgen geen crematies
Dag en nacht bereikbaar op: 0113-34 03 07
Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle
Mobiel 06 - 53 23 73 20
www.begravenisverzorging-janssen.nl
E-mail: info@begravenisverzorging-janssen.nl

In Ede (gld) te koop:
uitstekend onderhouden **seniorwoning/eensgezinswoning** (2004), Noorderhout 20, met vrij uitzicht op houtwal. Winkelcentrum, overige faciliteiten en plan (GG) in nabije omgeving in kerkfase. Bushalte op enkele meters afstand. Info: Domicilie Makelaars Ede, tel.nr. 0318-693502.

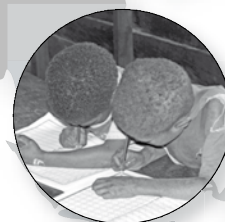
Handen van de kerk wereldwijd

Dominicaanse Republiek
Gezondheidszorg

Darfur
Noodhulp

Papua
Alfabetisering

Peru
Aandacht en liefde voor straatkinderen

Zuid-Afrika
Strijd tegen HIV / Aids

Help mee!

- Steun ons werk met een gift
- Nodig ons uit voor een gemeenteavond of op vereniging

HANDEN VAN DE KERK
Bijzondere Noden

GIRO 307447 Woerden

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN
Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl

Kraamzorg & Thuiszorg

900 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor meer informatie over
kraamzorg, wijkzorg, verpleging of
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.

Of wordt zèlf RST Zorgverlener!
Reageer via 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

Identiteit
& Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

'n Helder geluid!

Lagarde

De geluidssystemen
van Lagarde,
helder en krachtig.

Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe chalets of appartementen, 2-9 pers., in omgeving v. Saalbach-Hinterglemm/Zell am See, Kerkdiensten tijdens zomervakantie.
Info: 06-51166845/0180-322181

Levend water (7 preken) ds. E. Venema

laatste mogelijkheid (in Drachten)
nu portvrij!

Gebonden; € 12,50
Fam. De Boer; tel. 0512-519839
Stationsweg 59
9201 GH Drachten
aukedeboer@solcon.nl

Uw kennis en ervaring is goud waard!

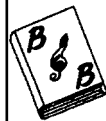
Oud-
ondernemers
gezocht:

Wij zoeken enthousiaste vrijwilligers die ondernemers warm maken voor het werk van Ontmoeting. Houdt u ervan om contacten te leggen en ondernemers te motiveren? Zet dan uw kennis en ervaring in voor uw naaste en word

Bedrijfsambassadeur

voor Stichting Ontmoeting. Meer informatie kunt u opvragen via tel. 030 - 6354088 of vindt u op www.ontmoeting.org/vacatures.

Ontmoeting
hulp aan dak- en thuislozen

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

NUNSPEET: Te huur voor
vakantie ruim **7 pers. zomershuisje**
op vakantiecentrum de Hofstee
van alle gemakken voorzien.
Vrij vanaf week 25 t/m week 29
en week 32 en 33 en na week 34.
Ook nog vrij in de herfstvakantie.
Naseizoen gereduceerde prijs.
Nette bewoning vereist.
Voor inlichtingen tel: 0548-516206

LASTMINUTE GORINCHEM.
Ruime woning met ruim terras
aan water. Dichtbij kerk, rivier, winkels
en recreatie.
2 juli-16 juli. Tel. 0183-627876
bgg. 06-53147753

Te koop: Op een **fraaie
hoeklocatie** in het mooie Lingedorp
Geldermalsen, onze z.g.a.n.
vrijstaande woning op een perc.
van 565 m2 aan de W. de Zwijgerweg.
Bw.jr. 1998, met verzorgde en
veel privacy biedende tuin.
Alle wooncomf. op de beg. gr. zoals
een ruime slaap- en badkamer.
Royale hal met toilet en flinke
woonk. met erker en gashaard +
woon- en bijkeuken met deuren
naar aangeb. garage en terras.
Deze ruime woning, ca. 650 m3,
zeer geschikt o.a. voor flink gezin,
heeft een ruime
1e verd. met 2e toilet en slaapkamers
met trap naar bov. verd. met
ruimte voor div. (slaap)vertrekken.
Goede bereikbaarheid van div.
scholen en kerken en verb. met
openb. vervoer. Aanvaarden in
overleg. Prijs nu € 475.000 k.k.
Meer info tel. 0345-571274

HARKES *Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis*
Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
*Wij verzorgen alleen begrafenis
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden*

Begrafenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

**KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED**
Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**
**Stolk
orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52
Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

Vos
begrafenisverzorging
Wij verzorgen begrafenis
(geen crematies) op de gehele Veluwe,
in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.
Begrafenisverzorger
G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos
Nunspeet, Elburg e.o. T (0341) 253 813
Kampen e.o. T (038) 3332 383
Rijssen e.o. T (0548) 540 053
overige plaatsen en b.g.g. T (0577) 401 689
Begrafenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
T (0577) 401 689
Persoonlijk verzorgd